

Lehen il-Malti

MAHRUG

MILL-GHAQDA TAL-MALTI (UNIVERSITÀ)

IL-LSIEN MALTI HU L-AQWA XHIEDA
TAL-QEDEM TA' ĜENSNA

It-Tieni Sena

Fran 1933

No. 24

Stampat fl-“EMPIRE PRESS” 266, Strada San Paolo — Il-Belt

LEHEN IL-MALTI

MAHRUQ MILL-“GHAQDA TAL-MALTI” (UNIVERSITÀ)

[FRAR 1933]

IT-TIENI SENA

[Nru 24]

INHAFFU L-KITBA TAL-MALTI!

Qal xi ħadd: “Aħna ma rridux infixklu tagħilim il-Malti; aħna rridu ingħinu kemm nifilu l-kitba tal-Malti billi nhaffuha minn dak it-toqol ta’ regoli li bihom għabbietha l-Għaqda.”

Jekk il-kitba tagħna hi tassew tqila, jekk tħabbel il-moħħi, jekk fiha xi regoli żejda li jistgħilu jitneħihew bla ebda īsara tal-kitba aħna nkunu l-ewwel nies li nbiddu fejn jaħtieg u kemm jaħtieg u ndaħħi lu regoli oħra aktar ħrif. Inħaffu rridu, iżda nhassru lè; u għalhekk, tqila kemm hi tqila, ma nistgħu nnaqqosu l-ebda regola li tmiss fil-laħam il-ħaj il-grammatka u n-natura tal-lsien Malti. Ir-regoli tagħna, bħalma jaf kulħadd, huma mibni-jin fuq il-grammātka u fuq in-natura tal-Malti li ma hu, u la ingliz u l-anqas ta’ljan; ir-regoli ma ħlaqniehomx aħna, twieldu u kibru mal-Malti, huma biċċa mill-ħajja tiegħi, u għalhekk ħadd ma jista’ jmisshom.

Iżda ha naraw ffit kif iridu jħaffu l-kitba tal-Malti dawk li ma jaqblux magħina. Jista' jkun li ghajnejhom iwasslu aktar minn tagħna u jaraw fil-Malti dak li ma narawx aħna.

1. Aħna nagħiżlu bejn u vokali u bejn u konsonanti. Meta tkun konsonanti niktbu *w*; *x’uhud* jiktbu *ü*, jiġifieri jafu jagħiżlu bejn u vokali u bejn u konsonanti. Illum għall-ħieffa jridu jiktbu dejjem *u*. Il-*w* maqtula u midfuna, u miex fuq il-*u* tneħħha kull xkiel. Għalhekk flok ma jiktbu *twerwru* jew *tueruru*, illum għall-ħieffa, jridu jiktbu *tueruru*; flok *cens perpetwu* jew *perpetuu* jiktbu *perpetuu*; flok *jilwu* jew *jilu* jiktbu *jiluu*; *iseuuu* flok *isewwu*. Ta’ min hi l-eħxfek kitba?

2. Meta l-*għandha* l-ħoss ta’ *gi fit-taljan*, niktbu dejjem b’ tikka fuq rasha, bla ma nqisu jekk għandhiex warajha vokali

jew konsonanti jew liema vokali għandha warajha. U meta għandha l-hoss ta' *ghi*, niktbuha dejjem bla ticka. Izda l-lum it-tikek ma għadhomx mōda; tnejħi ew għal kollox għall-heffa. Għalhekk flok *għabar* jiktbu *giabar*, flok *għobon* jiktbu *giobon*. U jekk il-g ikollha warajha konsonanti, il-kelma jaqsmuha fi tnejn b'apostrofu bejn iż-żewġ qasmiet, hekk: *g'bidna, g'bart, jig'bed*. U jekk il-g tkun f'tarf il-kelma, tinkiteb dejjem xorta waħda, għalhekk jiktbu: *legleg, niseg* u inti aqra kif trid. Dak li għidna għal *g* nistgħu ntenuh għal *c*. Hekk huma jiktbu *granc, ganc, manc, franc* li fihom ic-ċ-ċ ma għandhiex hoss wieħed u madankollu ma għandha xejn li jagħżel u juri il-hoss tagħiha. Din heffa jew taħwid ta' kitba?

3. L-*x* fil-kliem ġejj mit-taljan għandha tibda tinkiteb *sc*, għalhekk flok *faxxa* jiktbu *fascia*. Izda ma nafux kif sa jibda jinkiteb dan il-kliem ġejj mit-taljan; *faxx, baxx, caxxa, xcubetta* jew il-plural tal-istess *faxxia faxex*. Jatu regoli oħra għal dal-kliem? Jistgħu, jekk iridu. Jistgħu mqar jatu regola għal kull kelma, imma mbagħad ma jgħidux li jridu jħaffu l-kitba tal-Malti.

4. Il-*h* għandha tinkiteb dejjem mingħajr qatgħa, jiġifieri qatt ma tinkiteb *ħ*. Issa l-*h* xi drabi għandha hoss għaliha bħal *ħaseb, daħħal, rebaħ*; u xi drabi miżjudha biss biex tati lic-ċ-ċ u lill-*g* il-hoss ta' *ca* u *ga*, bħal *chiteb, ghidem*. Biex tiġi tajba xi drabi jinzerha lil-*h*, meta għandu jkollha hoss għaliha, tiġi bejn *c* jew *g* u *i* jew *e*; ara *tichil* mill-verb *kaħħal*. Kif jaqbad jaqra dil-kelma min sa jibda jitgħallem il-Malti? Issarraf dik l-*h* daqs konsonanti oħra, jew hi biċċa miċ-ċ li għandha l-hoss ta' *ca*?

Ma rridux intawwlu iż-żejjed b'din il-għanja, izda min qal li jrid iħaffef il-kitba tal-Malti mhux jagħmel ħaż-za oħra klief iħabbilha. Ir-regoli tagħiha (u ngħidulhom *tagħiha għax huma tal-Malti tagħiha*) huma kollha magħqudin għaqda waħda li xejn ma jista' jħollha; ir-regoli tagħiha (u ngħidulhom *tagħiha għax huma tal-Malti tagħiha*) huma taħbi bla tarf li anqas huma qatt ma jifhem. Ir-regoli tagħiha fissirniehom, bihom ktibna aħħiha u ħafna oħra rajn, drahom kulli add, ifissru issa huma r-regoli tagħiha bħalna, jiktbu bihom kotba oħra bħalna, idarruhom u jgħallmuhom, u min hu fis-sewwa jagħleb.

GHAL DUN MIKIEL XERRI ⁽¹⁾

SUNETT

Kont għadni, nista' ngħid ċkejken tarbija
 meta ktieb-il-ġrajjiet ġabbibni miegħek,
 għax fik għiaggibtni l-hila barranija,
 u l-kelma shiħha bħall-egħruq ta' driegħek.
 Iżda kif ġejt fuq l-ġħatba tar-rġulija
 u xtaqt inbus lil dak li qatt ma tmiegħek,
 u fittixt, imm'għalxejn, fuq l-art maltija
 ħażra li turi fejn hu l-qabar tiegħek,
 jien regħxt u bkejt, għax rajt kemm kienet xhiha
 miegħek din l'Art li int ġabbejt fis-sewwa,
 b' imħabba safja w bla nuqqas sabiħa;
 għax tajfitna b'għamilek sfat mirquma,
 u għall-qawwa li wrejt quddiem l-egħidewwa
 kienu jitkabbru bik Atene w Ruma.

11/12/32

DUN KARM.

GHANJA

Tibża' xejn. La jisbal ġħada
 ġufl il-ġnien jitqâl bil-ward,
 ġħat-tgħanni tax-xmejxa sħuna
 toġħxa bl-hena, msaliħra l-art.
 Terġa' ż-żiffa tar-Rebbiegħha
 tħbus bir-roglida wiċċi il-qiegħha.

La tibkix. La jisbal ġħada
 fuq għajnejk jinxef id-dniugħi,
 mat-tfajjet fin-namra tgħianni
 ta' ferħi ġdid, gol qalb, il-ftuħi;
 fuq xofftejk terġa' t-tbissima
 u għalli ġej l-isbal tislima.

Tibża' xejn. Ittama f'għada,
 għada sbejjha fuq is-sbieħ,
 għada... l-fiol, għada... l-imħabba,
 l-ikreh, għada, jsir sabiħ.

La tibkix, Dorina tiegħi,
 għada tkun imġħannqa miegħi. RoB.

(1) Dun Mikiel Xerri ġie maqtul mill-Franċiżi fis-17 ta' Jannar 1799. Min irid jaſ min kien u x'kien isarraf Dun Mikiel, jaqra r-rumanz "Nazju Ellul" tal-Kav. Gużeġ Muscat-Azzopardi.

X'GHAMLITLU!

Halib! kienet il-ġħajta ta' Toni f'xi s-sagħtejn ta' wara nofs-inhar tikser il-ħemda tat-triq ewlenija tar-rahal tagħiġna.

Halib! reġa' għajjat Toni huwa u riesaq lejn id-dar tas-Sinjura Nin.

Toni żagħiżu ta' 22 sena, mibrum u fuq tiegħi kien qiegħed imexxi ħames mogħiżiet quddiemu, tnejn minnhom marbutin minn ġħonqhom b'siegla li Toni kien qiegħed iż-żomm f'idu. Wieqaf fuq qaddu, bil-qalziet miż-żum minn terha bajda, is-sidrija tas-serġ blu maqfula biss biż-żewġ buttuni t'isfel, il-but tal-lemin mgħolbi bis-soldi u fuqhom maktur ikħal nofsu barra. Rasu daqs ċejn immejla, hekk ukoll il-beritta mixxhutha fuq widintu x-xellugija. Fuq widintu l-lementiwer werqa nagħlinieġha.

Xhiñ waqaf qala' l-beritta minn rasu, ħareġ minn ġo fis-sigarrett, u kebbsu mbagħad: Halib! għajjat, u għafas il-qam-pienia.

Għanna kienet qiegħida taħbi. "U x-xwieni! issa ġie dan il-mingħul," ixxuttat idejha f'bicċa ħwejjeg, meshet dirgħajha mir-ragħiwa tas-sapun fil-fardal ikħal li kellha quddiemha u telget mill-bitħha ghall-kċina biex tnewwel il-bottijiet tal-ħalib. Imbagħad marret tiftaħ.

Toni reġa' ċempel. Il-bieb infetaħ fil-waqt. "Mela ħsibt li qiegħdin miegħiek, jew li aħna b'idejna fuq żaqqna nistennew lilek". Toni ma wieġeb xejn, ħadilha l-bottijiet minn idha u beda jaħleb geżżeż wara iehor sa ma t-tnejn faru bir-ragħiwa, u newwilhom lil Għanna. "Mela, hawn s'er noħdilha dak il-ftit lis-sinjura. Aħleb ftit iehor". Bis-salha kollha Toni reġa' ha l-bottijiet u ħaleb ftit iehor. "Issa għal qalbek?" Għanna ma wiegħbet xejn, ħadet il-bottijiet minn idejn Toni imma ma dah, letx il-ġewwa. Ixxahbtet fuq il-grada, tefgħet ħarsa l-fuq u l-isföl fit-triq u ma lemlhet lil ħadd. "Wiċċek għad-dawl il-lum Ton, jaqaw?" Toni ħamar naqra, ried kicku ma jweġibx, tefha għajnejh fil-bogħi, bħal kieku moħħu f'haġ-oħra u mbagħad qal "Is-sinjorina m'hix hawn il-lum?"

"Min?—dik l-ġhaġba? niżżeż ħajr l>Alla ħlisna minnha fl-ahħar, telget il-biera. Bħal issa mur ara x'issaffar u tkanta." Hawn Għanna newlet xelin lil Toni, Toni hemm is-sieglha maċ-ċappetta tal-grada, ħareġ il-maktur ikħal mill-but tas-sidrija u qiegħdu taħbi abtu u mill-but newwel il-bqija lil Għanna, u ħabat s'er jingibed lura.

Għanna kienet s'er tgħid xi ħaġa xhiñ semgħet min isejħi lillha minn ġewwa. Kienet is-sinjura Nin riedet xi ħaġa. Ma għad-dieq żmien wisq li s-sinjura Nin tfaċċat fl-intrata. Mara qaw-

wija, fuq il-ħamsin sena, xagħarha mżewwaq, miġbur f'toppu fuq il-quċċata ta' rasha, idejha fuq qaddha qiesha figolla. Resqet bil-mod lejn il-bieb. X'xin ratha Ganna nġibdet il-ġewwa u baqqiet dieħħla. Toni bħal instamat, ma' jafx x'jakbad iġħid, mess il-pizz tal-beritta u beda biex isaqs ġħall-kanonku.

Is-sinjura Nin wiegħet li issa kien ħafna aħjar, imbagħad: "Thobb titħaddet ftit Ganna hux? imma ma tagħimlux b'hażen. Min jaf kemm kellha min iridha imma hi ma reditx titlaqna. Jien dejjem għidtilha li ż-żwieg logħiba, u li min ikun kuntent ma għandux jiżżewwieg. Ara jien lit-tfal tiegħi qatt ma nħajjarhom jiżżewwu u anqas hu meta kien ħaj." Int Ton ma għandekx xi waħda?" Toni sar aħmar daqs pepprin, ma riedx kieku jigdeb, u anqas ma ried juri għommtu lil ħadd, għalhekk tbissim u ma wiegħeb xejn. Is-sinjura dlonk indun u: "Dawn ħwejjeg ta' did-dinja" qaltlu "Min il-lum u min għada, kullħadd minn triq waħda jrid iġħaddi. Ma tkun tagħmel xejn hażin. Imbagħad iż-żwieg Alla ħalqu. Aħjar wieħed miżżewwieg minn ġuvni mtajjar. Jiena f'sitta u għioxrin sena li ilni miżżewwga qatt ma kelli daqs hekk xi ngħid mar-ragħel. Żewġi dejjem ħabbni u rrispettanti.

Imbagħad għidtak jien tiżżewwieg logħiba. Ma tarax din ta' warajna x'ħadet billi żżewġet, ga' romlot. Damet erba' snin għarusa u j'Alla erba' xħur miżżewwga. Ghidtilha jien l-ommha, imma dik rasha jebsa, ma reditx tisma'.

Aħħna x-xju ħafna għażżejjha, qiegħi kien tħalli. Dik tal-Bwieraq m'hux ukoll? L-ewwel ħafna għażżejjha imbagħad festa festun fit-tieg u wara waqqiġiet ġebla mill-barriera, korriet ir-raġel ħaduh malajr l-isptar, Vjatku, Grizma u l-ġħada nbala."

Hawn waqfet ftit, kemxet xuftejha, ċaqaqlet rasha u reġġġiet bdiet titħaddet. "Jiena niżżejj ħajr l-Alla, it-tifla tiegħi ilha sitt snin miżżewwga, dejjem fil-hena mar-raġel, jinhabbu qieshom żewġta ħawwa. Qatt.....

Fil-waqt resqet tifla u talbet lil Toni sold ħalib.

Toni ħadilha t-tazza li kellha fidha, ġibed il-mogħża lejh, niżel kokka u beda jaħleb.

Is-sinjura Nin waqfet u nġibdet minn fuq il-grada, u b'xuff-tejha inkemmxa u ċċaqlaq rasha bdiet riesqa l-ġewwa.

X'xin qam Toni ħares lejn is-sinjura, qallha "Salħħa," mess il-pizz tal-beritta u beda miexi.

Hawn bajda ħa !

Halib !!!

Toni mexa b'rasu baxxa, ma setax jaqbad x'riedet tfisser is-sinjura u nubagħad qal f'qalbu: "Qalet li riedet, taf x'naf biss li ma ħallitnix inkellimha lil Ganna."

BIL-LEJL

Hrigt fuq is-setali
sew meta l-lejl fil-holm midfun, u f'hemda
li tgħaxxaq bi ħlewwitha,
kien q'egħid iħaddan lil din artna s-sbejha;
meta l-uċu li sewdien, l-ward u s-siggar
qajmu ħajjithom
mill-frisk taż-żiffa bnina,
min-nida ħelu.

* * *

Imm'issa f'dawn l-egħlieqi xejn ma jidher,
id-dell mimli tal-lejlja jiksi kollex;
is-siggar twal, l-għoljet fil-qrib, fil-bogħod
inħibew taħit star il-lejl.
Għax l-anqas is-sultan
tal-lejl, il-qamar jiddi
b'dawl lewn il-fidda,
ma deher għal wens ta' nies għajnejn, miexja
għal għonq id-dlam.

Lè, ma xirefx il-qamar;
imma mis-sema tinzel linieni għan-nies
li lejh iħarsu u fili isibu l-faraġ.
Għalhekk il-kwiekeb leqqenin jittawlu
u dlonk jitriegħdu
xhiu jaraw l-ugħiġi aħrax tal-bnedmin
fuq artna s-sbejha.

Il-kwiekeb ġelwa! Il-kwiekeb kollha dija!
Dinjet oħrajn
isbaħ u akbar minn tagħna!
Kemm nixtieqni għasfur ċekejken li ntir ħdejkom
biex nara x'fikom!
GeVju msawrin mill-Id li ġalqet kollex;
fikom nilma kien ċokonna u l-kobor ta' Alla,
ix-xbiha tiegħi.

Halli n-nies ta' bla sabar
jaraw liema sbuħija tistenniehom
wara t-taqtgħi.
Għax wara l-mewt inżuru l-kwiekeb twajbä
biex nithennew għal dejjem
wara t-tjubija
imsoqqija mit-thatijiet
fuq artna s-sbejha.

Fikom kollex jintesa
ħlief il-holm u s-sbuħija:
Il-holm! Jien hawn q'egħid noħlom,
stħajjiltni ħdejkom,
xtaqt niġi fejnkom.

Għal fejn dan kollu?
Artna hija sbejha!

DMUGH

f'riġlejn Santa Tereža tal-Bambin Gesù

Tfajla tal-ġenna, tħissim ftit bil-ħlewwa
 Fuq din id-dinja shiħa,
 Saħħħa il-qlub li q'ed jiġgieldu l-glieda
 Mnejn inti kriġt rebbieha

Ara, qaddisa, kemm hi mwiegħira t-trejqa
 Li tieħu għall-qdusija,
 Ara b'kemm xkiel u b'kemm taqrīq minsuġa
 Jaħasra diż-żgħożja!

Ara xi bruda, x'telqa waqgħiet fuqna,
 Mietet koll tama f'qalbna:
 Nibżgħu nharsu 'l-fuq għax qtajna jiesna
 Li s-sema jisma' talbna.

Għaddew bħar-rwiefen kbar minn fuq ħajnejna,
 U qaċċtu kull ma sabu,
 Neżżgħu mill-ġmiel il-ġnejna tar-ruħi tagħħna,
 Tal-ward ix-xtieli dabu.

U ta' kull jum inħossu fina qawwa,
 Li trid tkarkarna magħiha;
 Għalxejn inżommu shiħi, għax isħħaħ minna
 Is-sengħha tal-kliem tagħiha.

Sakemm ma' raxx-id-dawl insibu rwieħha
 Bla raj fit-trieq ħosbiena,
 Bla l-ebda wens mad-dwar, maħidula nharsu
 B'għajnejn jittalbu ħanina.

Int biss, int trid tkun, ċkejkna Tereža,
 Biex thenn u fahseb fina,
 U terġa' trodd fil-qalb taż-żgħiażagħi blialek,
 Tas-sliem bewsa ħanina

Ftakar li bħalna int ġarrabt il-baħar
 Ta' dina l-art qalila;
 Biegħed mis-sema ċkejkken tal-qlub tagħħna
 Tad-dnub is-shaba tqila.

KORRISPONDENZA

Fix-xahar ta' Ottubru li għaddha ġibna mfissra bil-Malti l-ittra li ktibna lill-Gvern fuq il-kitba u t-tagħlim il-Malti. Inkomplu issa nġibu dak li għadda bejnietna minn dak in-nhar il-hawn.

Fil-24 ta' Ottubru 1932 il-Ministru tat-Tagħlim wieġeh u qal li waslitlu l-ittra tagħina, iżda ried ikun jaf l-ismijiet ta' dawk li kienu fil-Laqqha tat-12 ta' Ottubru u dak kollu li sar u ntqal f'dik il-Laqqha.

Aħna minnufihej wegħibnieh li l-Laqqha saret skond ir-regolamenti tagħina, u li l-qawwa tal-ittra qiegħda kollha firragunijiet li tajna u mhux fl-ismijiet u għalhekk dehrilna li mhemmx għalfejn natu lill-Ministru it-taghħrif li talabna.

Fil-31 ta' Ottubru 1932 il-Ministru tat-Tagħlim qal fil-Parlament li l-Għaqda tal-Malti ma għandhiex x'taqsam mal-Universitā, u li l-isem *Universitā* miżjud ma' isem l-Għaqda juri ħażra b'oħra (*misleading*).

Fuq dan il-kliem il-Kumitat tal-Għaqda nhar l-4 ta' Novembru 1932 bagħiat ittra lill-Ministru tat-Tagħlim u fis-siha qallu: L-Għaqda tal-Malti għandha x'taqsam mal-Universitā bħalma għandhom x'jaqsmu u daqs kemm għandhom x'jaqsmu. Maq-diet l-oħra tal-Ingliż, tat-Taljan u tal-Latin, jiġifieri li l-imseħbi kollha huma studenti tal-Universitā u nies tal-Professjoni, li bħal issa huma aktar minn 50, li r-regolamenti tagħiha huma mgħoddijin mir-Rettur tal-Universitā u li President onorarju jkun dejjem ir-Rettur u dan *accetta*.

Din l-ittra kienet mibgħuta wkoll lill-Gazetti kollha.

Fis-16 ta' Novembru 1932 il-Ministru tat-Tagħlim reġa' kteb lill-Għaqda bħala tweġiba għall-ittra tal-4 ta' Novembru u qal li hu jżomm u jtenni kull ma qal fil-Parlament fil-31 ta' Ottubru.

TAGħrif

Nitolbu li! dawk l-imseħbi li ma waslithomx l-ahhar numru jew xi numru iehor li jghidulna biex nibagħtu lhom dak li jonqoshom. U min ibiddel l-indirizz igharrrafna.

KUMITAT TAL-GHAQDA

Fis-26 ta' Jannar 1933, ingħażel il-Kumitat il-ġdid.

President:	Prof. Saydon B.LIT.D.B., Lic.S.Sript, B.L.CAN.
Viċi President:	Ġ. Aquilina
Segretarju:	A. Buttigieg
Kaxxier:	Karm. Vella
Membri:	G. Formosa B.A., P.L.
"	Ġ. Pace

KUMITAT GHAL LEHEN IL-MALTI

Direttur:	Prof. Saydon
Editur:	Guzè Bonnici B. Sc. M.D.
Segretarju:	A. Buttigieg
Kaxxier:	Kárm. Vella
Membri:	Ġ. Pace
"	G. Cassar

MIS-SENAT

FIL-LAQGĦA TIEGHU TAT-13 TA' MARZU 1925.

Onor. Kur. A. SAMUT: Minnflok surmast għall-malti, ma kienx ikun ahjar li s-salarju jintefaq f'ħaġa ahjar, jigifieri li wieħed jipprova jqiegħied floku (*standardise*) il-lsien malti billi joħrog grammatka u hekk ikun hemm xi etimologija minn flok dil-ħhażla bla raj u bla ħsieb ta' l-ittri li bihom daż-żmien qiegħdin jinbnew il-kliem malti? Nixtieq nisma' x'jidhrik-hom is-Sur Galea u l-Monsinjur Galea li tant iħabirku biex jatru f'idejn il-poplu letteratura mexxejja bil-malti.

Onor. FONSU M. GALEA: Billi semmew ismi nghid li jien tassew ktibt hafna bil-malti u ħriġt hafna faxxikli bil-malti; iżda fuq il-grammatka li l-Onor Kur. Samut jixtieq jara stam-pata nghid li billi l-Gvern dan l-aħħar stampa waħda, ma hemmx għal fejn tiġi stampata oħra. Barra minn din, hemm hafna grammatki oħra: iżda din l-aħħar li ġarġet.

Onor. Rev. E. DANDRIA (Ministru tat-Tagħlim): Dan li kont sejjer ngħid jien: għad illi l-Gvern, dil-ħaġa ma qalagħi-hiex jew ħa ħsiebha hu, kien hemm xırka ta' kittieba maltin jisimha *l-Ġhaqda tal-Kittieba tal-Malti għat-tixrid u t-tagħlim tal-lsien malti (per lo standardisation of the Maltese language)*. Din ix-xırka talbet li l-Gvern jistampalha dan ix-xogħol tagħiha u hekk sar. Ma naħseb li l-Gvern jista' jkollu nies ahjar minn dawk li lestew u ghenu għall-hruġ ta' dan ix-xogħol.

Werrej tal-ewwel sentejn 1931-1933.

A.C.		N.ru
	"Il-firda"	23
A.E.	"Žgħażagħi tal-Għaqda tal-Malti"	7
ABELA HYZLER C.	"Lil Wied il-Għasel"	19
AGIUS EM.	"Il-Miġja ta' Marozz"	18
ANASTASI PACE T.	"Elezjonji f'Eatanswill"	15
APAP VICTOR	"Meta aħina nfridna"	3
AQUILINA G.	"Tfajla tal-lum"	10
	"Il-ghana f'halq il-Malti"	1
"		2
"	"Il-Qawl Malti"	4
"	"Il-poēzija ta' Muscat Azzopardi"	6
"		8
"	"Il-poēzija ta' Dun Karm"	12
"		14
"		15
"	"Kliem Malti mxerred"	16
"	"Kliem ieħor imixerred"	17
"	"Jahtieġ infittxu biex insibu"	18
"	"Katarin x'taf bil-latin ?"	19
"	"Dawl fil-qasam ta' Alla"	22
ATTARD G.	"Is-sebh"	13
BIANCARDI N.	"F'kerrejja"	9
BONNICI G.	"Quddiem il-mera"	2
	"L-ahħar lejla"	5
BRIFFA Ros.	"Ballata"	1
"	"Gakbu l-għama"	2
"	"Thażżeppa wiśq !"	4
"	"Fl-Ave Marija"	4
BUTTIGIEG A.	"Għodwa ta' Dicembru"	5
	"Il-Għanja"	1
"	"Ballata"	3
"	"It-tifwir tax-xmajarri fiċ-Ċina"	10
"	"Lil Ommi"	11
"	"San Pawl ta' Frar 1932,"	12
"	"Rebbiegħa u żgħożja"	12
"	"Xewqa"	14
"	"Shaba"	16
C.V.	"Lil Wieħed"	19
CALABRITTO BONNICI	"Canti popolari Maltesi"	5
CALLEJA FERD.	"Qorti taħbi ħajt"	2
CARABOTT N.	"Buqar għażiż"	9
	"X'kellu jagħimilhom ħbieb !"	20
CARUANA MARY	"X'nixtieq"	1
"	"Qawmien għall-ħajja"	10
"	"Baħħara"	11
"	"Dik qabda ħut !"	19
"	"Duminku l-miġnun"	21

CASSAR ANDRÈ	"Nemmen"	N.ru	4
CASSAR G.	"Novella tal-Milied"	"	22
"	"Lil Malta"	"	23
COLEIRO ED.	"Dak kien zmien..."	"	13
"	"Mur obsor!"	"	15
CUPIDO (isem b'ieħor)	"Lill-qamar ta' Frar"	"	15
DARMANIN EDG.	"Il-fatat tal-Maltemp"	"	20
DAVID STEJEN (isem b'ieħor)	"Lil Mirjam"	"	9
DEMANUELE J.	"Il-baħar tal-mistrieh"	"	10
DIACONO J.	"Lir-rusinjol"	"	13
"	"Iz-ziju Toni jagħmel biċċa xogħol"	"	23
FARRUGIA ANT.	"Żewġ vittmi tar-rivoluzjoni franciża"	"	22
FAVA W.	"X'għamlitlu!"	"	24
FENECH G.	"Titwila fil-ħajja u fix-xogħol ta' Faraday"	"	8
FORMOSA J.	"Warda— Hsebjiet"	"	3
"	"Qronfla u Sardnella"	"	10
g.t.	"Quddiem xbiha mqaddsa"	"	15
GRECH C.	"Dik qabda ħut!"	"	14
GRIMA DUN P.P.	"Holqien!"	"	2
"	"Minn fejn ġej l-isem Naxxar"	"	4
"	"Vanitas vanitatum!"	"	5
"	"X'dinja!"	"	8
"	"Niftakar..."	"	11
"	"Duħħan..."	"	14
K.	"Għaliex inħobb il-Isien Malti"	"	22
MICALLEF GOGGI G.	"Kemm jilhqilha"	"	9
PACE G.	"Bis-sahħha tas-seftura tiżfen il-qattusa"	"	23
PARIS T.	"Min jarah igħidli"	"	16
PELLEGRINI V.M.	"Imħabba siekta"	"	13
"	"Kollox jinten!"	"	19
"	"Napuljun!"	"	22
PISANI G.	"Quddiem Kemmuna"	"	9
"	"Għasfur ċkejken"	"	14
"	"Lejla ta' Frar"	"	20
"	"Dmugħ"	"	24
PSAILA DUN KARM	"Barrin"	"	2
"	"Il-kelma"	"	3
"	"Warda"	"	4
"	"Tidħak !!" u "Hajr"	"	10
"	"Pater"	"	12
"	"Frak, biex ma jintilefx"	"	17
"	"Evolution"	"	22
"	"Dun Mikael Xerri"	"	24
r.	"Lilek"	"	6
ROB.	"Dawl hanin mexxini"	"	16
"	"Mill-ġdid, poëta..."	"	18
"	"Għanja"	"	24

SALVIANI (isem b'ieħor)	"Kif tikteb"	N.ru	8
SAMMUT M.	"Xi kemm għandu żmien il-baħar"	"	4
"	"It-trab"	"	8
SAJDON DUN P.P.	"Il-poēzija lhudijja"	"	3
"	"Il-ġħala l-Maltein S. Luqa sejħilhom barbri?"	"	6
"	"Meta kien id-dilluvju?"	"	11
"	"Il-Ġħid il-Kbir"	"	14
"	"Għall-festa tas-Salvatur"	"	18
"	"Rraqat tal-kitba"	"	18
"	"Il-ġħi-fil-kitba tal-Malti"	"	18
"	"Is-sena tat-Twelid ta' Kristu"	"	23
TAYAR ONDINA	"Tfal bil-ġuħi"	"	18
"	"Qalb muġugħha"	"	23
T.Z.	"Aħlef u għid is-sewwa"	"	1
"	"Ix-xiħ u l-mewt"	"	2
"	"Lukarda u l-ġħadd tan-nies tal-1931"	"	3
"	"In-nassaba"	"	5
"	"Nies bla sabar"	"	21
THEUMA G.	"Id-dilluvju kien mad-dinja kollha?"	"	16
V.O.	"Għajru u l-karozzi"	"	21
VALENZIA A.	"X'kellu jiġi"	"	12
VASSALLO ART.	"Omm"	"	9
"	"Sigar"	"	21
VASSALLO CARM.	"Għanja lil Malta"	"	22
VASSALLO PROF.	DUN G. "Il-pinna u l-klamar"	"	16
VASSALLO PROF.G.A.	"Il-mewt u x-xhiħ"	"	10
"	"Mart il-granċ u bintha"	"	18
Vella Karm	"Tnejħida"	"	2
"	"Wahdi..."	"	3
"	"Xewqat"	"	6
"	"Laqgħa ta' qalbi"	"	10
"	"Xwejjah"	"	11
"	"Hlewvwiet"	"	11
"	"Tridha?"	"	11
"	"Fix-xitwa"	"	12
"	"Lil ilsieni"	"	15
"	"Frak"	"	16
"	"Fil-mewt ta' Mons. E. Dandria"	"	17
"	"Il-Weržieg"	"	21
VELLA OR.	"Filgħodu"	"	13
"	"F'dawl il-qamar"	"	13
"	"Il-ħajja"	"	13
"	"Tbatija u ferħi tal-bidwi"	"	17
"	"Bil-lejl"	"	24
VELLA Os.	"L-aħħar raheb ta' S. Aubiu"	"	13

KOTBA LI BAGHTULNA

Il-Ctieb ta Baruc, mfisser bil-Malti mis-Sur Fons Galea. B'dan il-ktieb issa l-kotba tal-Iskrittura kollha huma maqlubin bil-Malti.

Tagħlim żgħir iekor fuk il Cotba tal Bibbja, miktub mis-Sur Fons Galea. Gabra ta' tagħlim meħtieg għal min irid jaf xinhi l-Bibbja.

The Journal of the Malta University Literary Society. Nr. 4. Fih kitba mill-isbañ tal-ħabib tagħina Rev. C. L. Dessoulavy fuq l-ismijiet tal-kwiekeb bil-Għarbi u bil-Malti.

Infakkru lil dawk li ħadu xi premju jew kienu msemmijin b'tifħir fil-Konkors tagħina tas-sena 1931 u tas-sena 1932 biex jieħdu ċ-cerifikat mill-Empire Press. Ma bagħtnieħulhomx bil-posta biex ma jitgħarraqx.

ABBONAMENT

6d. kull sitt xhur
1s.   kull sena
Kopja wahda sold
Għal barra minn
Malta id-doppju.